

Sääksjärven yleissuunnitelma

Maanomistajien työpaja

Muistio

16.6.2022 klo 15–17, Teams

Kokouksen sisältö

Avaussanat kunnanvaltuuston puheenjohtaja Jocka Träskbäck.

- Sääksjärven sijainti Tampereen eteläpuolella erinomainen. Rakennetaan Pirkanmaan uusi helmi tulevina vuosina.

Yleissuunnitelmatyön tausta, tavoitteet ja vaiheet, yleiskaavoittaja Sini Suontausta

- Yleissuunnitelmasta lähtökohtia ja tavoitteita asemakaavoitukselle. Ei sido kuntaa tai maanomistajia, eikä ole oikeusvaikutteinen.
- Aluerajauksessa mukana liikerakennukset ja asuinrakennukset. Pyrkimys kehittää keskustatoimintojen alueeksi. Linjataan tavoitteita ja ilmettä. Kunta toivoo Lempäälän toista aluekeskusta, elinvoimaista aluetta, 800–1000 uutta asukasta. Yleissuunnitelmassa tarkastellaan uuden rakentamisen määrää, muotoa ja sijoittumista sekä liikennetkaisuja, ml. uusi junaseisake. Yhteensovitetaan eri tahojen tavoitteita alueen kehittämisen suhteen.
- Junaseisake lyhentää matka-aikaa Tampereelle ja lisää elinvoimaa. Junaseisake edellyttää 2,5 km etäisyydelle väh. 10 000 asukasta tai työpaikkaa.
- Yleissuunnitelmatyö valmis arviolta marraskuun lopussa.

Yleissuunnitelmatyön esittely, arkkitehti Juha Riihelä, INARO

- Junaseisake parantaisi yhteyksiä paitsi Tampereen keskustaan, myös Lempäälän kuntakeskukseen ja Helsingin suuntaan.
- Suunnitelmassa otetaan kantaa uuden rakentamisen määrään, muotoon ja sijaintiin sekä liikennetkaisuihin. Pidetään alueen nykyiset arvot mielessä ja säilytetään lähiluontoa, vaikka alueen ilme muuttuisi tiiviimmäksi tai kaupunkimaisemmaksi.
- Kaupunkikuvan kehittämisen tavoitteena on elävämpi kaupunkikeskittymä, jolla olisi oma identiteetti. Kaupunkimaisempi ilme. Uusien asukkaiden myötä saataisiin kattavaa lähipalvelutarjontaa.

- Toimivan liikenneympäristön keskiössä olisi uusi junaseisake, jonka lisäksi sujuva joukkoliikenne muutenkin. Liityntäpysäköinnin mahdollisuuksia parannettaisiin. Turvalliset ja toimivat yhteydet alueen sisällä erityisesti kävellen ja pyöräillen.
- Kestävän kasvun näkökulmasta tärkeitä seikkoja ovat virkistysyhteydet, lähiluonnon saavutettavuus ja resurssiviisas uudisrakentaminen. Sosiaalinen kestävyys taataan kaikille saavutettavalla palvelurakenteella.
- Rautatiellä nykyisin vahva estevaikutus itä-länsi-suuntaiselle liikkumiselle. Junaseisakkeen lähiympäristö olisi voimakkaasti kehittyvää aluetta, mikä voisi tarkoittaa tiiviimpää kaupunkirakennetta.
- Muuttuvan maankäytön alueet suurten liikenneväylien läheisyydessä suunnittelualueen reunamilla. Teollisuus- ja varastokäytöstä asumisen ja palveluiden alueiksi.
- Täydentyvät asumisen alueet suunnittelualueen keskiosassa, pääosin kerrostalovaltaisia asuinalueita. Voi olla luonteeltaan kortteleita täydentävää, nykyisiä rakennuksia korottavaa tai purkavaa täydennysrakentamista.
- Tiivistyvät katu ympäristöt Tampereentien ja Sääksjärventien varressa voisi olla tiiviimpää kaupunkimaista rakentamista.
- Esimerkkien esittelyä.

Yleissuunnitelma ei tule olemaan sitova. Kunta ei ole hankkimassa kiinteistöjä, mutta vapaaehtoisin kaupun voidaan edetä, ei pakkolunastuksia. Halutaan yhteistyössä viedä suunnittelua eteenpäin.

Kiillon suojavyöhyke rajoittaa alueen kehittämistä suunnittelualueen eteläosassa.

Osallistujien puheenvuoroista:

- Auvo Mäkinen: Kysymys / kommentti täydentyvistä asumisen alueista. Luontokartoituksessa löydetty liito-oravia valtatie vierestä metsästä. Miten luontoarvokartoitus otettu huomioon? Päiväkodin lapset viihtyvät metsässä.
 - o JR: Kartoitukset ovat lähtötietona yleissuunnitelmalle ja luontoarvot huomioidaan. Pesäpuita ja suuria puita liikkumiseen pyritään säilyttämään.
 - o SS: Laki edellyttää liito-oravan huomioimisen ja suojelun. Asemakaavatyössä huomioidaan.
- Anu Mattila: Junaseisakkeen läheinen virkistysalue ja lenkkipolku tärkeitä. Tuleeko lenkkipolku lyhenemään uuden rakentamisen vuoksi? Saisiko radan länsipuolelle uuden lenkkipolun, minne pääsisi helposti uutta siltaa pitkin. Virkistysalueiden polkujen parantaminen.
 - o JR: Muinaisjäännökset tulevat säilymään ja viheraluetta sen ympärillä. Radanylityksiä todennäköisesti seisakkeen molemmissa päissä. Palvelee yhteyttä paitsi asemalaiturille, myös keskustasta läntisille virkistysalueille.
 - o SS: Virkistysalueita halutaan kehittää ja niihin halutaan panostaa. Yleiskaavalla pyritään vastaamaan tähän tavoitteeseen.

- Heidi Hiltunen (Toimelankaari 7 taloyhtiön puheenjohtaja): Junaseisake on hieno juttu, mutta tarkoittaako, että pitää pururadasta luopua? Mitä joukkoliikenteen kokoojakatu tarkoittaa? Pitääkö bussi tuoda junaseisakkeelle, eikä ihmiset jaksa kävellä? Pururadan kohtalo huolestuttaa. Tiivistetäänkö liikaa?
 - o SS: Kokoojakadulla pyritään yhdistämään bussiliikenne ja junaliikenne, helpottaa liikennevälineestä toiseen vaihtamista. Kokoojakatu yleiskaavassa. Yleissuunnitelmassa liikennesuunnittelija mukana, kokoojakatu ei välttämättä toteudu yleiskaavan suunnitelun mukaisesti.
 - o SH: Kokoojakadulle myös muita vaihtoehtoja liikenneyhteyksien parantamiseksi.
- Jukka Lähteenmäki: 30 vuotta eteläisimmällä täydentyvän asumisen alueella. Toteutuuko asema joka tapauksessa vai vaaditaanko tiivistyminen ensin? Koska yleissuunnitelma ja asema lähtevät toteutumaan?
 - o SS: On mahdollista tehdä uusi seisake tunnin vuorovälillä ilman lisäraiteita. Tiiviimpään vuoroväliin tarvitaan lisäraiteita. Sääksjärven seisake ensimmäisenä toteutumaan. Juna-aseman saanti edellyttää asukas- ja työpaikkojen kasvattamisen alueella. Seudun lähijunavisiossa Sääksjärven seisakkeen toteuttaminen on suunniteltu seuraavalle MAL-kaudelle 2024-2027, mutta edellyttää päätöksen tekoa Lempäälän kunnalta sekä yhteistyötä Väyläviraston kanssa.
 - o SS: Yleiskaavan tulee olla pitkällä ennen asemakaavoitusta. Jos halua löytyy yksityiseltä puolelta, yleissuunnitelma näyttää, miten voitaisiin toteuttaa.
- Jukka Lähteenmäki: Lyhyt matka Tampereelle ja Lempäälään, koulu kirjasto, apteekki, kauppa, luonto lähellä. Eri-ikäistä teollisuusrakentamista ja asuinrakentamista. Täydennysrakentaminen uusia kerrostaloja. Suunnittelijoille: ekologiset käytävät näyttävät vain kartan päälle piirretyiltä, miten pääsee isommat eläimet liikkumaan? Tampereentie erikoiskuljetusten reitti – ongelmia rakentamiselle? Sääksjärvellä ei leikkipuistoa, joka olisi auki virka-aikaan, kaikki joko pihoilla tai päiväkodeissa.
- Maija Villanen: Junaseisake nostaa kiinteistöjen arvoja. Esimerkiksi hissiremontin voisi rahoittaa täydennysrakentamisella, kuten rakennuksen korottamisella.
- Sini Suontausta: kehä 2 ei tule olemaan moottoritie, vaan kaksikaistainen tie, millä ei ole eritasoliittymiä. Myös meluntorjunta huomioidaan.
- Jussi (asukas): Liikekeskus, jossa mm. kirjasto, onko suunnitelmia? Nuorisotalon ympäristöstä purettu kaksi omakotitaloa – onko visiota siihen ympäristöön?
 - o Kunta omistaa nuorisotalon ympäristön, ei suunnitelmia tai visioita vielä.

Poiminnat Flingasta

Karttapalautteet liitteenä.

- Sääksjärvellä nämä asiat ovat hyvin
 - Vehreys keskustassakin, lähiluonnon runsaus
 - Olen asettunut Sääksjärvelle, koska täällä on luonto lähellä
 - Palveluita on melko kattavasti: ruokakauppa, kirjasto, parturi, apteekki, lounaspaikka ym. Ehkä R-kioskin tapainen olisi hyvä ja olohuonomainen kahvila
 - Luonto, pääsy marjametsiin, väljä asuminen, kylämäinen asuminen eli tunnemme naapurimme kerrostalossa, pidämme toisistamme huolta ja siksi esim. vanhuksille turvallista asumista.
- Tällaisia asioita haluaisin huomioidavan tulevissa suunnitelmissa
 - Muistakaa lähivirkistysalueet
 - Lähiluonto tärkeä säilyttää
 - Vehreä ja väljä ympäristö
 - Vehreys säilytetään keskustassakin (jo ihan ilmaston kuumenemisenkin takia, ettei synny lämpösaareketta pelkästä asfaltista ja betonista), lähiluonto säilyy nykyisellään, Tampereentien turvallisuutta parannetaan, rakennetaan seisake – ei asemaa – mahdollisimman kevyesti, jotta tuleva 3. raide voidaan rakentaa ilman suurta rakenteiden purkamista, uimaranta Sääksjärven aurinkoiselle puolelle, PURURATA tulee säilyttää – se on tärkeä myös päiväkotien ja koulun lapsille syksystä kevääseen (hiihtoa, retkiä pururadan metsikköön yms)
 - Sääksjärven viehäytys on epäkaupunkimaisuudessa. Täällä on vanha kylämeininki, naapurita autetaan. Tämän ilmapiirin säilyttäminen olisi tärkeää. Vaihtuvien vuokralaisten kerrostalot eivät oikein houkuttele.
 - Älkää [tehkö] Sääksjärvestä kaupunkia
 - Parkkipaikkoja mietin. Lempäälän keskustassa Piippo-keskuksen takana oleva parkkipaikka lakkasi toimimasta rautatieaseman parkkina kovinkaan hyvin sen jälkeen, kun Lempäälätalo valmistui. Mitä ilmeisimmin työntekijät parkkeeraavat siellä, eivätkä maksullisessa parkkihallissa. Jos palveluita ja työpaikkoja lisätään ja asutusta tiivistetään, mihin mahtuvat autot? Eivät ne vähene.
 - Tulevaisuuden [trendien] ennakointi realistisesti ja ympäristö ja ilmastomuutostorjunta huomioiden.
 - Pururata, ja sen säilyttäminen
 - Arkkitehtitoimiston esimerkkikuvissa ei näkynyt omakotitaloja??
 - Talvi jatkuvasti vähenevä auraus ja liukkauden torjunta > Tämä erityisen tärkeää myös, jos halutaan oikeasti lisätä ympärivuotista pyöräilyä. Jopa Tampereentien varsi on talvisin ihan kamalassa kunnossa etenkin Ruskontien risteyksestä Tampereen rajalle asti.
 - Jos on tarkoitus kehittää sitä, että bussilla pääsisi junalle, tehdäänkö yhteistyötä aikatauluissa? Nyt esim. on hyvin hankala Sääksjärveltä mennä rautatieasemalle Lempäälään tai Tampereelle niin, että ehtisi töihin. Odotusta jää lähes puoli tuntia.
- Näitä asioita haluaisin Sääksjärvellä kehittää
 - Oleskelupuisto

- Uimaranta Sääksjärven aurinkoiselle puolelle, kävely-yhteys Sääksjärven rantaa pitkin Tampereelle, luonto ensin – sitten ihminen – sitten talous
 - Liikenneturvallisuus. Alueella kaahataan, varsinkin Tampereentiellä
 - Lisäksi huviajelu Tampereentiellä aiheuttaa meluhaittaa yöaikaan. Hidasteita?
 - Tila kahvilalle olisi hyvä. Sellaiselle siistille kahvilalle.
 - Vuokraviljelypalsta
 - Yhteisöllinen eläminen. Mahdollisuus kerrostalon pihassa kasvatella omaa ruokaa. Hyvät etätyömahdollisuudet
- Oman kiinteistöni kehittämisen kannalta nämä asiat ovat tärkeitä
 - Välimäentie pitäisi rauhoittaa isommalta liikenteeltä ja asuinkiinteistöt huomioida liikenteen osalta.
 - Jos tulee lisärakentamista, tuleeko samalla kaukokylmä?
 - Tärkeää on, että kiinteistöjen omistajat eivät kärsi taloudellista haittaa.
 - Ei missään tapauksessa uutta joukkoliikenteen kokoojakatua Toimelankaareen; se tuhoaisi takapihojen rauhan, se vaatisi pururadan siirtoa / pienentämistä sekä pururadan metsikössä kipinäaitamuinaisjäänteen tuhoa, mistä Museovirasto voi olla eri mieltä. Riittää Teams-palaverissa esiin tuotu mahdollisuus käydä Karhumäentieltä koukkaamassa seisakkeen luona joinain bussivuoroina.
 - Jos kerrostalot halutaan purkaa, millaisen korvauksen saamme? Voiko sillä ostaa mistään tyhjää kirkonkylää paremmasta paikasta enää koskaan kotia itselleen? Jääkö vain velat?
 - Omasta pihasta ei saa tulla yleinen läpikulkuväylä.
 - Koulun kiinteistön piha-alueiden osalta tulisi huomioida raja-alueiden esteettisyys. Naapurikiinteistöiden viihtyvyys tulisi taata.
 - Nämä asiat mietityttävät Sääksjärven tulevassa kehittämisessä
 - Millä aikataululla asema on tulossa?
 - Nykyiset suunnitelmat vaikuttavat megalomaanisilta. Mittakaavaa tulisi pienentää. Emme halua kaupunkia, Pasilaa, kaukojunia, vaan kylämäisen ja vihreän asuinalueen. Kerrostalot aivan keskustassa ok, mutta muualla matalampaa rivi-, pari- tai omakotitaloa.
 - Miten tämä suunnitelma on yhteydessä oikorataan? Entä sitten oikotie lentokentälle Pirkkalaan? Jos siihen tulee motari ja tavarakuljetusta paljon, kuka enää haluaa muuttaa tänne?
 - Palveluita on riittävästi: kirjasto, kauppa, apteekki, pizzeria, kampaamo. Mitä vielä tarvitaan? > Muutakin ruokaa kuin pizzaa / kebabia
 - Lähiluonnon säilyvyys nykyisellään: ei kaavoitusta Lempäälän ja Pirkkalan välisiin metsiin nyt eikä tulevaisuudessa. Keskustan vehreys vs. kerrostalot ihan kadussa kiinni.
 - Kasvatavat liikennemäärät. Lempäälän asemalle ajetaan nyt hyvinkin kaukaa, kun mennään töihin etelään. Koska pitää lähteä anivarhaisella, bussien käyttäminen ei ole mahdollista. Idästä ja pohjoisesta Tampereen ohi saapuvat todennäköisesti siirtyvät Sääksjärvelle. Liikenne lisääntyy ja parkkitilan tarve.
 - Kun tulee moottoritie lentokentälle, miten pääsemme Sääksjärven uimarannalle tai matonpesupaikalle?
 - Millaisia asujia tänne ajatellaan muuttavan lisää? Mistä asukkaat tulisivat? Onko tavoitteen vuokra-asunnot? Tavoitellaanko perheitä vai vanhuksia?

Koonti

Sääksjärvellä arvostetaan kylämaisyyttä, eikä alueen toivota kehittyvän liian kaupunkimaiseksi. Palveluja koetaan pääosin olevan riittävästi jo nyt.

Lähiluontoa arvostetaan ja sen säilymistä pidetään tärkeänä. Virkistysreiteille toivotaan parempia yhteyksiä ja pururadan toivotaan säilyvän. Liito-orava-alueen säilymisestä kannetaan huolta.

Uutta junaseisaketta pidetään hyvänä asiana, mutta lisääntyvästä liikennemäärästä ja pysäköinnistä ollaan huolissaan. Yleiskaavassa esitetty kokoojakatu herättää vastustusta. Tampereentien ja sen ympäristön liikenteeseen toivotaan turvallisuutta parantavia ratkaisuja.